

Izšla vsak dan zjutraj, tudi ob nedeljah in praznikih. — Uredništvo: ulica sv. Frančiška Asiškega 20, I. nadst. — Dopisi naj se pošiljajo uradno. — Nefrankirana pisma se ne prejema, rokopiši se ne vračajo. — Izdajatelj in odgovorni urednik Stjepan Godina. — Lastnik konsorcijska lista „Edinost“. — Tisk tiskarne Edinost. — Telefon uredništva in uprave števil 11-57. — naročnina znaša: za celo leto 40 K, pol leta 20 K, tri mesece 15 K — za nedeljsko izdajo za celo leto 12 K, pol leta 6 K.

EDINOST

Posamezna številka za Trst in okolico 20 vin., zunaj 20 vin., Oglasi trgovcev in obrtnikov mm po 20 vin.; osmrtnice, zahvale, poslanice, vabila, oglasi denarnih zavodov mm po 50 v. — v tekstu lista do 5 vrst 30 K, v aka nadaljna vrsta 3 K. — Oglasi po 8 vin. beseda, najmanj pa 80 vin. Oglase sprejema in serira oddelček Edinosti. Naročnina in reklamacije se pošiljajo izključno upravi „Edinosti“. Uprava in inseratni oddelček se nahajata v ulici sv. Frančiška As. 20. — Poštnošte. račun 841.652.

Prihod nemških zastopnikov v Pariz.

Iz Pariza se poroča 31. marca: Nemška finančna komisija, sestavljena od 6 članov, je dospela včeraj. Pričakuje, da se označi mesto, kjer se sestane z odposlanci zaveznikov.

Lloyd George o »Zvezi narodov«.

Angleški list »Manchester Guardian« je zaprosil razne politike za njihovo mnenje o »Zvezi narodov«. Angleški ministriški predsednik Lloyd George meni, da »Zveza narodov« ne bo koristna, če ne bo nič drugega, nego še en nov mednarodni zavod. Glavno je, da bodo vsi sestavitelji Zveze navdahnjeni od resnične volje za soglasno delo za svobodo in blaginjo človeštva. Ne zadostja, da se sestavi kak statut v zagotovitev svetovnega miru. Če se bodo narodi puščali zavajati od te iluzije, bi jih nova vojna kruto vzdramila iz teh sanj. Da postane Zveza resnično izdaten instrument za rešitev vseh mednarodnih problemov, treba, da se narodi pokažejo pripravljeni za položitev žrtev. Posebno Anglija in Amerika boste morali pokazati praktičen dokaz svojega zaupanja v Zvezo, ki je za nje uspeh bistven pogoj — razorožitev. Zahtevati moremo, da narodi svoja upoštevana ozemlja poverijo zaščiti Zveze, če njih ustanovitelj ne bi hoteli kazati svojega zaupanja v avtoriteto mednarodne družbe. Če bi ustanavljali Zvezo v zagotovitev bratstva med narodi, v istem času pa tudi vojna in pomorska oboroževanja — bi pomenjala to, da se velika idealnost predobraža v mizerno burko.

Francoski senat in poslanska zbornica.

Iz Pariza poročajo 1. t. m.: Senat je to noč odobril provizorično delovanje drugega četrtletja, odpravil pa je iz projekta davek za objavljanje časopisov in zakon, ki zatira nagizdne predmete. — Senat je pote modobilil znižanje 10 milijonskega kredita z ozirom na to, da se morejo vojaški stroški zmanjšati. — Leygues je pripomnil, da je tudi minister Pichon, ki je zdaj drugod zaposlen, izjavil, da vlada noče nobene vojaške ekspedicije v Rusijo. Poslanska zbornica se je tudi strinjala s senatovimi premembami. Tako je določba za provizorično proizvajanja zakonskega projekta za drugo četrtletje definitivno odobrena.

Med Poljsko in Nemčijo.

Iz Weimarja poročajo: Maršal Foch je odposlal generalu Nudentu brzojavko, s katero mu nalaga, naj pospeši rešitev vprašanja za prevoz poljskih čet v Odansko ter naj pozove nemško vlado, da dopušlje pooblaščenca, ki ga maršal osebno sprejme.

Iz Berlina poročajo: Odgovarjač na nemško noto glede izkrcanja poljskih čet v Odanskem je izročil maršal Foch to, v kateri izjavlja, da dne 3. aprila v Spa osebno priobči zahtevana jamstva pooblaščenca s polnimi pooblastili, da odloči v teku 48 ur. Nemška vlada je določila Erzbergerja kot pooblaščenca.

PODLISTEK.

Strahovi.

Ne-le rodbine, vsa človeška družba, da, celo narodi imajo svoje strahove. Razum jih ni nikoli pojnil in celo spomin jih je bil že zdavnaj zavrgel, pa se nenadoma prikažejo: spačeni in grozni v veselih dneh; — v žalostnih časih: pariumirani, rožnati, mladostnih gibov, v elegantnih »večernih oblekah«.

Kavarna nabito polna. — Frak ob fraku, da ti je težko izvahati natakarija; svila ob svili, mehka ramena, bujne linije, da ti je težko ločiti pristno od umetnega. Skopj steno iz veselčnih prostorov vlove božaloč glasovi orkestra. Skrivnosti zakriva ta zaprta stena. Promenadno oblečenemu vzbuja hrepenenje in radovednost (koliko je bilo rož, ki so šle čez cesto, koliko skrivnostnih priprav); — vabljene v večerni obleki pa zazeha ko pogleda na steno in seže blazirano po kozarcu.

Vrata se odpro in v kavarno stopi kočijaž. Zdrav duh po konjskem hlevu se drži njegovega večerni obleki podobnega oblačila. Cilinder mu je zarezal rdečo črto na čelo.

Novodošlec se ozre po kavarni in prisede k mladeničema v skriti kot.

»Ali sta tudi vidva od družbe vesela?«

Drugi brzojav maršala Focha generalu Nudentu pravi, da se briselski dogovor nado pomirje tako, da vsi trgovci nevtralnih dežel lahko sklepajo trgovske pogodbe z Nemčijo brez strahu, da bi prišli v »črno listo«. S trgovci, ki so že v »črni listi« trguje Nemčija le z dovoljenjem blokadnega sveta. — Nemčiji ta zadnja točka ne ugaja, ker da je s tem Nemčija stavljena v položaj, da ne bo mogla nikdar plačati svojih dolgov.

Med Nemčijo in Francijo bi treba trivrstne meje

»Daily Mail« piše, da bi se rešilo vprašanje rudnikov na Sarre, ki bi jih Francija na vsak način hotela imeti zase, z določbo treh mej med Nemčijo in Francijo. — 1. Teritorijalna meja, ki bi bila zakonita granica med ozemljem, ki je v popolni francoski oblasti in ozemljem, ki je v nemški oblasti. — 2. ekonomska meja, ki bi obsegala tudi dolino Sarre, do katere bi imela Francija pravico, da jo trgovsko in industrijsko po svoji volji izkorišča, kakor bi rudniki bili njena last. — 3. Vojaška meja, začrtana gotovo z Renom in eno zono, v kateri bi Nemci ne imeli pravice začeti kake vojaške naprave. — Kakor javljajo iz Liverpoola, se je lord Derby izrazil, da bi se Angleška v slučaju novega napada Nemčije na Francijo gotovo postavila na francosko stran.

Velika boljševiška zmaga.

Iz Curitua poročajo 31. marca, da so, kakor javlja budimpeštanski »Az Est«, boljševiki dosegli veliko zmago ob progi Podwołoczyska-Odesa in da so že pred Proskunovom, 60 km od gališke meje in okoli 100 km od Tarnopola.

Prevrat na Ogrskem.

Iz Budimpešte poročajo: V smislu odredb komisarijata za socializacijo produkcije so se vsa udruženja podjetnikov in kapitalistična udruženja razšla. Udruženja ogrskih industrijalcev, tekstilna udruženja in tovarne strojev so sklenila, da se razdružijo. Vrh tega je vsled socializacije trgovine trgovska zbornica v Budimpešti postala nepotrebna. Zavod je že začel z likvidacijo.

Ogrska ni napovedala vojne.

Iz Bazela javljajo, da glasom vesti od ogrske strani je brez podlage vest, da bi bila revolucionarna vlada napovedala vojno romunski in Srbiji.

Ogrski »ultimatum« Čehoslovaški?

Iz Dunaja poročajo 31. marca, da je Ogrska poslala Čehoslovaški »ultimatum«, na katerega mora odgovoriti v zelo kratkem času. V »ultimatumu« zahteva Ogrska, naj Čehoslovaška nemudoma ustavi gibanje svojih čet na Slovaškem, kakor tudi mobilizacijo na Češkem.

Češko-Slovaške meje proti Ogrski zaprte.

Iz Požuna javljajo 31. marca, da je vrhovno poveljstvo češkoslovaške vojske na Slovaškem

»Sva!«, odgovori mlajši izmed dvojice in natoči kočijažu iz steklenice na mizi.

»Pij! danes je naš dan — pošteno je zaslužen!«

»Ej, sedaj vem — saj res — vidva sta snazila čevlje pri nocojšnji veselici!«

»Sva!« se zasmee starejši. »In dobro se je izlačalo! Veš ni ga livaležnejšega posla, kakor streči gospodi, ki je z laro pomešana! Desetaki padajo kar tako, kakor da bi jih stresal iz rokava. Ko konkurira lara gospoda med sabo, ne pozna mere.«

Kočijaž je nagnil kozarec in debelo pogledal: »Kaj je to: jara gospoda?«

»Hm, to je taka gospoda, ki je še pred kratkim tipala za izgubljenim grošem — v razsvetljenih dvorinah pa zamahne zaničljivo z roko, ko hote izgubi desetaki.«

»No glavno je to, da je danes taka svetla noč«, se je nasmehnil mlajši.

Kočijaž zazeha in vpraša:

»A povejta mi, po kaki protekciji sta prišla vidva do nocojšnje službe. Vem namreč, da so se cele trume ponujale za čast snaziti čevlje v veži veselčnih prostorov.«

»Veš — to je tako,« je odgovoril starejši snazilec čevljev ter pokazal s prstom v sredo kavarne. »Poglej, tisti gospod tam, ki toči šampanjec — to je najin sorodnik. Med vojno se je povzpел od ničle do vojnega liferanta, no saj veš, kako je to in kako je takemu lne — — priporočil je naju, pa sva bila sprejeta.«

»Pa zakaj ne sedeta k njemu?«

sklenilo zapreti vse meje proti Ogrski, všteti tudi vse mostove čez Donavo in sicer z 22. aprilom ob 10 zvečer.

Dr. Mate Laginja protestira proti aretaciji Štefana Radića.

»Lavoratore« ima iz Beograda 31. marca, da je dr. Mate Laginja protestiral v parlamentu proti aretaciji Štefana Radića, ker da to ne odgovarja zakonu o nedotičnosti poslancev v hrvatskem saboru.

Vrvenje na Španskem. — Splošna stavka v Barceloni.

Iz Berlina poročajo 31. marca: Položaj se je nekoliko zboljšal. Postrežniki in kuharji po kavarnah in restavracijah so vsled dogovora s sindikati za prehrano šli zopet na delo, in restavracije in kavarne so zopet odprte. Tudi predstave v gledališčih so zopet začele. Sodijo, da se večina delavcev jutri povrne na delo. Govori se, da je bilo izvršenih nad 1000 aretacij.

Vstaja v Egiptu.

Iz Londona poročajo 31. marca, da bo vstaja v Egiptu kmalu potlačena, čeravno je dosegla že zelo resne dimenzije. Postaja Calim je bila 18. t. m. popolnoma razrušena in železniško progo so Beduini pretrgali v Tereh in Baroude. V Aleksandriji je mir. V bojih, ki so se vršili prve dni marca okoli Kaire, je padlo nekaj Angležev in veliko Beduinov. Nekatere garnizije so dobile pomoč. Angleški general je zagrozil, da bo uporabil najstrožja sredstva, da se vzpostavi mir.

Luigi Luzzatto o potrebah sedanjega časa.

V reviji »Nuova Antologia« je priobčil znani italijanski ekonom Luigi Luzzatti velezanimiv članek, v katerem pripoveduje, česa treba najnujnejše v teh časih. Treba: socialnega zavarovanja, dobrodelnih podpor, ljudskih domov, javnega poteka, uredbe vračanja valute, a posebej glede Trsta: Monopol trgovine s kavo v takem pristanišču, kakršno je Trst, ki zbog svojih priprav že prednjači v tej trgovini, bi donesel srečo Hamburgu. Trst je absorbiral popolnoma uvoz Avstro-Ogrske, deloma Saksonske, Bavarske, Vrttembergške, vzhodne in srednje Švice, Furlanije in deloma celo Zgornje Italije. Vpliv Trsta na izvažanju se je razširjal v najodličnejša ozemlja. »Kako bodo odslej dogovori, ki jih sklene Italija z državami, v katere je razpadla monarhija, da se bo vedno bolj razvijala gospodarska veličina Trsta v našo korist in na korist držav, ki nastanejo za Trstom: železniški, pomorski in carinski dogovori?« — Imamo-li — vprašuje Luzzatti dalje — v mirovni pogodbi, pred vsem pa v preliminarjih za to pogodbo, pripravljene vseh elemente takih kombinacij? Kake odredbe je pripravila vlada glede južne železnice in one preko Tur? — »Lavoratore« pripominja, da članek Luzzatta pomenja resno svarilo. Sedaj je prišel čas za

»Ne nóri! Obljubiti sva morala, da bova snazila čevlje inkognito. Ko sva tudi njemu obrisala obuvale, nama je vrzel desetaki s tako gesto, da sva se nehote priklonila!«

»Hm, čudna družba to!, zamrmra kočijaž. »Puste me čakati vso noč zunaj, pa imajo par korakov do doma. No meni tudi tako prav!«

»Le dobro zaračunaj! Če boš premalo, ti še zamerijo! — Eh, vsak po svoje! Če imajo denar, zakaj bi se ne pobavali nekoliko? Doblček imamo le mi — oni trpenje! Koliko boljše bi se počutili pri šefanu dobrega brica. Kaj misliš, da je damam prijetno v tesnih korzetih, ki jih polovica ni vajena? Ali misliš, da je zabavno hoditi v fraku po dvorani, z zaničljivim izrazom okrog ust, kakor da te sploh ničesar več ne more presenetiti — in pri tem ne vedeti, kam bi dal roke? — Le poglej, tu se obnašajo vse drugače — na oddih so prišli in nobenemu se ne mudi nazaj!«

»No, ne pretiravajta«, se je razvnel najmlajši snazilec čevljev. »Videl sem tudi pravo gospodo vmes. — Sicer pa imajo take prireditve tudi svoje dobro. Časi so hudi, pa treba da se snidejo sem pa tja vsi, ki so ene misli. — Glejta, tudi v tej noči so se zbrali sami zavedni narodni ljudje!«

»Haha«, se je zasmehal kočijaž in vstal. »Mlad si še, prijatelj. Poglej tisto-le frajlico tam — ono nežno, nedolžnega pogleda in globoko dekoliranih ramen — ni še teden dni tega, ko se je vrtela v neki tujerodni dvo-

dela, hitro dela. »Od dneva osvoboditve« — pravi socialistično glasilo — se je mnogo pisalo pri nas o naših problemih. Nekateri so pisali s skromno jasnostjo in kompetenco, drugi — žal — z obžalovanjem vrednini strankar. — mi predlogi in s še bolj obžalovanjem vredno površnostjo. Tudi pisci velikega slovesa so razpravljali o naših stvareh z neodpustno lahkomiselnostjo, ki smo se ji včasih smejali, včasih pa je izzivala ozlovoljenost. Luzzatto je med malimi številom Italijanov, ki poznajo nova ozemlja Italije. Da bi hoteli slušati njegov glas. — Mi, z naše strani, bi želeli, da bi Italija — kakor svetuje Luzzatto — znala spraviti svoje interese v sklad z onimi držav, ki so nastale na ruševinah stare monarhije!

Novo ministrstvo na Portugalskem.

Iz Lizbone poročajo 30. marca. Ministrstvo je podalo ostavko. V novi vladi so štirje evolucionisti, štirje unionisti, trije demokratje in en socialist.

K poglavju o vojnih posojilih.

»Glas iz občinstva«, ki ga priobčuje tedenska »Edinost« v zadevi vojnih posojil, odpira tudi pri nas diskusijo o vprašanju, ki je postalo drugod predmet vsestranskega razmišljanja že v času, ko se je vidno pričel rušiti politični in gospodarski sestav bivše avstro-ogrske monarhije in ko ni bilo več sile ne rdečega cenzorskega svinčnika, ki bi bil mogel zabraniti javen razgovor o nezadrženem bližajočem se polomu. Glasovi, ki smo jih mogli ugotoviti v tedanji občinski disharmoniji sfer, so zveneli — kolikor je prihajal v poštev ta skrajno nemelo-giozni tema — skoraj unisono, toda v dveh nasprotujočih si vodilnih motivih: »Prevzemite, plačajte«, je sili prvi, »ne priznavamo, odklanjamo«, je odgovarjal drugi, ali — da zapustimo že predaleč razvito glasbeno metaforo zahtevam nemškoavstrijskega kapitalističnega naziranja, da se naj porazdelijo vsa bremena, torej tudi vojna posojila na vse nastajajoče nove državne tvorbe, so odgovorjali revolucionarni radikali vseh struktur v odločno odklanjajočem smislu. Nadaljni razvoj diskusije tega vprašanja v notranjih deželah bivše monarhije nam je vsled prenehanja vseh stikov z njimi popolnoma neznan, vendar pa ne bo odveč, ako se tudi mi pričnemo baviti s tem problemom, če tudi le v svrhu, da se pojmi nekoliko razbistrijo.

Predvsem je treba ugotoviti, da tvorijo vojna posojila bivše avstro-ogrske monarhije le del njenih finančnih bremen, izvirajočih iz vojnogospodarske dobe; razum vojnih posojil v ožjem pomenu sta najeli finančni upravi bivše avstrijske in bivše ogrske države še razna druga posojila, takozvane višje dolgovne, skoraj v enaki višini. Natandnih podatkov o vseh teh bremenih nimamo na razpolago, vemo pa, da so znašali samo avstrijski vojni dolgovi dne 31. decembra 1917, deset mesecev pred polomom, 52.002.935.822 krou, torej približno 52 milijard. Od teh je bilo okroglo 29.275 milijonov krou pravega vojnega posojila, vstevši 7 vojno posojilo. Končno svoto, do katere so narasli avstrijski vojni dolgovi — vstevši 8. vojno posojilo — v prvih desetih mesecih leta 1918, snemo ceniti na približno 70 milijard, od katerih je približno polovica pravih vojnih posojil, dočim tvorijo večji del druge polovice dolgovi avstrijske države napram avstro-ogrski banki, ki je na podlagi tega »kritja« in sličnih terjatev napram ogrski državi dala v promet bankovcev za približno 30 milijard krou in s tem ustvarila glavni nezarešljivi vzol avstro-ogrskega valutnega problema.

Že iz teh-le približne svote obsegajočih podatkov, pri katerih niso vpoštevane ne nameravane odškodninske zahteve entitet in z entiteto zvezanih držav, ne dolgov, ki jih je napravila bivša monarhija vojaška uprava v svojedrsko zasadenih inozemskih pokrajinah z rekvizicijami in z ustanovami, kakršna je bila n. pr. »Cassa veneta del prestiti«, je razvidna brezprimerna daleko-

sežnost vseh finančnopoličnih problemov, ki jih je ustanovila blazna avstro-ogrska politika izza l. 1914. In ki tvorijo po razpadu države eno največjih težkoč, morda največjo, s katero se morajo boriti nove državne tvorbe na teritoriju bivše monarhije pri vseh poskusih gospodarske obnovitve. Vsi ti finančno politični problemi, h katerim je treba pristati tudi vprašanje predvojnih državnih dolgov, tvorijo in sebojno nerazdružljiv kompleks, čigar predni sestavni deli niso dostopni končno-veljavni ureditvi razum občasni ureditvi vseh drugih. Le s tem uvidom je mogoče razpravljati tu o enem samem delu tega kompleksa, o — vojnih posojilih.

Vprašanje priznavanja ali nepriznavanja avstrijskih in ogrskih vojnih posojil s strani držav, katerim pripadajo po mednarodnopravni ureditvi teritorialnih vprašanj posamezni deli bivše monarhije, se obravnava vobče pretežno s političnega vidika. S tega stališča odklanjamo ta del pasivne zapuščine Avstro-Ogrske, ker se nismo hoteli nikdar identificirati s povzročitelji svetovne katastrofe in ker nismo nikoli priznali ne njihovih vojnih ciljev ne sredstev, ki so jih potrebovali v svoje vojne namene. V tem oziru je odklanjajoče stališče vseh osvobojenih narodov bivše monarhije načelno, in verjetno je, da bodo na njem vztrajali tudi tedaj, ko se bodo morali dogovoriti medsebojno ter z Nemško Avstrijo in z Ogrsko o izvedbi likvidacije vseh skupnih zadev. Problem bi bil s to načelno odločitvijo za vse osvobojene narode tudi dejanski razrešitev, ako bi bilo mogoče naprtiti vse vojne dolgovne onima dvema državama, kateri se po načelih političnogospodarske kontinuitete morate smatrati za obremenjeni z dednim grehom avstro-ogrske političnih zločinov, t. j. nemško-avstrijski in madžarski republiki. Da pa te dve državi, ki sta že po svojih lastnih razmerah v najkritičnejšem položaju izmed vseh dedičev bivše monarhije, je prenesena nadaljnji obremenitev v taki višini, in sicer tudi tedaj ne, ako bi to hoteli, o tem — mislim — ne more biti nikakega dvoma in ne smemo se udajati tozidevno nikakim iluzijam. Pomisliti moramo le, da so bremena avstro-ogrske monarhije pred njenim razpadom bila v takem nesoglasju z davčno močjo vseh tedaj še v to državno tvorbo vključenih narodov, da bi bil moral vsak državljani bivše Avstrije v svrhu rednega odplačevanja in obrestovanja teh bremen prepuščati državi leto za letom več kot polovico vseh svojih dohodkov. V kolikšni meri bi se ta račun za državljane nemške Avstrije in madžarske republike še poslabšal, ako bi te dve državi res hoteli prevzeti vsa vojna bremena! S tem položajem moramo računati. Napram bankrotnemu dolžniku so najboljši zakoni brez učinka.

V obzired tem dejstvu bodo države, katerim pripadajo posamezni teritoriji bivše monarhije, prisiljene lotiti se razrešitve problema tudi vsaka zase, pro foro interno, ne glede na načelno stališče napram zunanjemu svetu. In tu se pokaže vsa dalekosežnost problema, čigar odsevi se — vsled kompliciranosti gospodarske sestave in socialne strukture v vsaki sodobni državni tvorbi — morejo pojaviti v slehernem sestavnem delu državnega organizma, v vsaki njegovi posamezni celici. Zasebno premoženje, denarni zavodi, zavarovalnice, industrija, socialne ustanove, občine in posredno vsakršna gospodarska enota, last not last država sama, — za vse te gospodarske enote ali skupnosti je način razrešitve problema največjega pomena. V svojem lastnem interesu bodo morale nove države dejanski prevzeti tudi vojna bremena v izmeri, ki se bo morala določiti po lokalni pripadnosti terjatev k dotičnemu državnemu območju; storiti bodo morale to, ako bodo hotele vzdržati gospodarska enota, last not least država sama, — za ako se ne bodo hotele postaviti na negativno komunistično stališče. S konverzijskimi operacijami in z izdatnimi premoženjskimi oddajami pa bodo morale istočasno poskrbeti, da se vsa javna bremena čim prej znižajo na ono mero, ki bo združljiva z davčno močjo prebivalstva, z razvojnimi predpogoji vsega njihovega narodnega gospodarstva in z načeli zdravega socialnega razvoja.

Dr. M. Obersnel.

Habsburžani.

Ko so začeli Habsburžani širiti svojo oblast po naših deželah, so imeli Slovenci še svojo staro navado, po kateri so ustanavljali svojo vojvode na Gosposvetem polju. Kdor je hotel Slovincem vladati, je moral s slovensko besedo slovenskemu kmetu v roke obljubiti, da bo vladal po resnici in pravici. Zviti Habsburžani so vedno na vse pristali, kadar je šlo za to, da bi nad kom zavladali. Takoj so spočetka na Gosposvetem polju tudi Slovincem po njih stari šegi prisegli, da bodo pravični vladarji. Leta 1414. je bilo zednjikrat, da je Habsburžan Ernest »Železni« prisegel na slovenske pravice, ki jih je naš narod hranil v spominu pod naslovom »stara pravda«. Pozneje se Habsburžanom ni zdelo več potrebno, da bi nam kaj prisegli. Če komu ni bilo kaj prav, saj so bile ta ječe, vrvi, vislice in druge take stvari, s katerimi so Habsburžani najbolj varno vladali. Zanimivo pa je, da so se na ono šego na Gosposvetem polju vendarle spominjali in sicer so porabili to slovesno obljubo — za maskerado. Na dunajskem dvoru so se torej na plesih, ko niso imeli drugega dela, norčevali iz naše narodne šege in se za naš denar zabavali na naš račun. Ko se je slovenski kmet boril za staro pravdo — se je njegov cesar iz njega norčeval.

Naše »ustoličenje« je dolgo ostalo na programu dunajskih zabav, nazadnje so tudi na to pozabili. So imeli pač drugih zabav dovolj.

Vsi Habsburžani so si bili dobro svesti, da vladajo po krivici; imeli so slabo vest, ker so vse z nasiljem pridobili in z nasiljem obvladali. Zato pa se niso nobene stvari tako bali, kakor vstaje. Punt, upor, revolucija — to je bila za vsakega Habsburžana najhujša beseda. Narodi, podjarmljeni in zasluženi, so se večkrat vzdramili, a vselej jih je pobila železna pest. Zato pa misel na svobodo ni nikoli zamrla in če ni nanjo mislil ves narod — so mislili posamezni njegovi močje. Spomin teh mož se bo s hvaležnostjo hranil v spominu od roda do roda. Mnogo so pretrpeli ti ljudje, tem bolj, ako pomislimo, da so sčasoma narodi skoraj popolnoma pozabili, da so sužnji in so se svojim tiranom celo klanjali. Le malo pomislimo, kako je bilo še pred nekaj leti pri nas. Zato so Habsburžani posebno posegali po takih ljudeh, ki so bili sumljivi, da mislijo svobodno. Posebno če so zvedeli, da se tvorijo kaka društva, ki imajo namen osvoboditi ljudi iz njih trpljenja — to je bil takej ves habsburški policijski aparat na delu. Zato so imeli Habsburžani po vsej državi najstrašnejše ječe, kamor so zapirali take ljudi.

Ljubljanski grad, Kufstein, Spielberg pri Brnu itd. vedo pripovedovati grozno zgodovino trpljenja, ki so ga prestali tkzv. politični zločinci. Ob času, ko so že drugod odpravili vsa strašna sredstva, ki si jih je izmislila srednjeveška surovost, so v Avstriji mučili po načelu vsakega, ki si je upal svobodno misliti. Eden najhujših takih trinovov je bil cesar Franc. Takrat so bili v Italiji tkzv. Karbonarji — to je bila zveza mladih ljudi, ki so priznavali pravico narodov do svobode. Družba Karbonarjev (oglarjev) se je razširila po vsej Italiji, ki je bila takrat še avstrijska, pa tudi mnogo Jugoslovancev je bilo v tej družbi. Habsburžani so se bali te »zarote« in so začeli preganjati svobodomislne ljudi z najhujšimi sredstvi. Kdor je bil osumljen — je bil samo zaslišan in je prišel v ječo. Navadno je tam ostal do smrti, ko je umrl od vsega hudega. Cesar Franc si je dal o njih poročati. Vsako malenkost je smel dovoliti le on. Ako je kdo zbolel in je prosil za boljšo hrano, je o tem odločal cesar, kakor da nima drugega dela — in navadno je bolnik seveda prej umrl, predno je prišla odločitev. Na Spielbergu se še zdaj vidijo celice, kjer so trpeli ti ljudje.

Tudi pokopališče ob gradu kaže, koliko žrtve je poginilo od trpljenja. Jetniki so imeli malo okence, navadno obrnjeno tja, kamor so pokopavali one, ki so dotrpeli. Strah in groza nas obhaja, ko beremo popise teh ječ. Od leta 1820. do 1866. so bile te ječe polne. Pa tudi potem se niso izpraznile — za Italijani so prišli Slovani in v svetovni vojni so jih polnili umirajoči jugoslovanski

rani! — A treba bo iti — zdi se mi, da se že odpravljajo.

»Saj res! Poidimo,« je odgovoril starejši snažilec čevljev. »Morda bo treba pri odhodu tudi pobrisati prah z obuval. — Spak poznaj vse nove navade.«
Boljševik.

»Boljševik« tu gori govori nekako bolj abstraktno: namiguje le in noče naravnost dotakniti se velikega vprašanja, ki razburja sedaj tržaško slovensko družbo. Hvala Bogu! Zavarovani smo, da nam ne bo mogel poznati zgodovinar očitati, da so veliki časi našli v tržaških Slovincih male ljudi; z veliko gesto se postavljajo na stran mirovne konference s svojimi vprašanji o — frakarski in frakariji! Izzvali so je nekateri slovenski, hrvaški in srbski ljudje, s tem, da so si v svoji grešni nerazumnosti domisljali, da store dobro za našo stvar, če potom posebnih prirediteljev privabijo pod streho »Narodnega doma« in spravijo v stike z nami izvestne hrvaške in srbske — to posebno — elemente, ki so bili do nedolgo tega popolnoma odtujeni nam in našemu snovanju! Bili so — oni frakarji namreč — v hudi zmoti. To ni bilo dobro delo, marveč greh proti — demokratizmu! — Mislijo so tudi, da bo koristilo naši stvari, če se čim dostojneje predstavimo drugim gostom, stokrat milim v sedanjih časih. Nesposobnost — In nekateri frakarje so bile v svoji nerazumnosti ravno na tem, da privedejo k našemu »Sokolu« čisto novih Sokolov in meji njimi tudi starih te-

lovadcev — s krojem in televadno opremo vred! Nesrečne frakarice! Sam vrag vam je moral navdahniti tako misel in namero! Kmalu vas bi bila zadela huda kazen: javna moralna justifikacija, da bi se vam bili pred velikim portalom v nefrakarski ponižnosti ponudili mladci, da vam — s krtačo osnažijo prah z lepih čevljev!

Do te — govorimo resno — neslanosti ni prišlo. Hvala Bogu! Ne toliko radi nas frakarjev, kolikor radi gostov, ki niso našega imena in ki so jim frakarji hoteli pokazati slovensko gostoljubnost! Saj ravno to se jim strašno zamerja, da so v takih težkih časih v in namen drage volje trošili iz — lastnega žepa! Dobili so lekceljo, ki naj si jo zapomnijo!

In na vsem tem je baže — baže pravina, ker nekateri menijo, da so tudi drugačni vzroki vires — tudi zelo osebne naravi kriv tisti zločinski frak! Nefrakarji pravijo, da jim je kar tesno spričo takega-le fraka. Kakor da se jih hoče poniževati in jim demonstrirati manjo vrednost! Podpisani nima takega občutka; prav nič mu ni tesno poleg fraka na plečah soseda. Nikdo še ni videl podpisanege v fraku na nobeni prireditvi. To iz dveh temeljnih razlogov: v prvo, ker mu kraj tega oblačila prav nič ne ugaja, v drugo pa zato, ker ga — nima! Ne fraka, ne klaka! Čudna vrst frakarja! (In takti frakarji so bili ogromna večina na oni prireditvi!) Vendar mu ni nič tesno spričo fraka, ker mu zavest lastne notranje vrednosti pravi, da je ravno toliko vreden kot ofrakani sosed in prav nič manjše. In ker mu

lastno naziranje govori, da demokratizma ne dokazuje oblika, marveč smisel za socialno, politično in gospodarsko pravičnost. Podpisani predsedujem — da-si — frakar — dvema organizacijama, ki ste že po vseh svojih članih demokratični do kosti in mozga! In dostoj so bili popolnoma zadovoljni z mano. Če bi bilo drugače, bi mi to govoto povedali v lice. Saj so moji! Pa vprašam: ali jih ni tudi v delavskih vrstah — in niso ti najslabši — ki so, ako niso na delu, radi prav čedno oblečeni in se zato po svoji zunanosti in včasih tudi po vedenju razlikujejo od drugih? Marli so zato nekaki delavski — frakarji? In na koncu konca: saj ni nikdo silen, da hodil v družbo, ki mu ne prija. Pač pa je dolžan obzirnosti do ljudi, ki mu niso nič žalega storili.

To so moji nazori, pa naj sodi kdo o njih kakor hoče. Drage volje prevzemam posledice žiga, ki so nam ga pritisnili nefrakarji in nefrakarice. In kdo bi mogel kaj očitati, ako bi prišli do logičnega zaključka: Ni sili v družbe in društva, ki jim je demokratizem glavni fundament! Umaknite se iz »Sokola«, »Kola« in raznih podružnic! Ne bodite na poti vrednejim! Ne vem, kako sodijo drugi prizideci. Na čistem pa je podpisani s seboj česa le dolžan sebi in časti svoje družine, ki je — tako lahko naglasu zavesimo — v vsakem društvu, kjer je bila, posebno pa pri »Sokolu«, le dobro hotela po svojih skromnih močeh. Brez strahu priznavajoč se k frakarstvu v smislu, ki se mu ga ni treba ženirati, se poslavlja od nefrakarjev in nefrakaric.
M. C-t-č.

sužniti — zadnjokrat. Zdrobila se je stavba zlobe, sovraštva in tiranstva.

Podali smo pregled Habsburžanov, da vidimo njih zločine, da razumemo, kaj pomeni naša svoboda, da bomo za večne čase znali zabraniti, da tak rod ne bo več vladal ljudem — najmanj pa nam Slovanom, ki smo največ trpeli in spomin na minulost nam ohrani za vedno ime Habsburžanov v prokletstvu vsega jugoslovanskega naroda.

Domače vesti.

Iz zaključkov občinskega odbora. Milanski komite »Onorario l'Esercito« je tržaški občini že pred nekaj časa pomagal v dar bronasto skupino kiparja Ripamonti, ki predstavlja Italijo — zmagovalko nad dvočlannim orlom. Pripeljali jo bodo v Trst meseca aprila. Občinski odbor je zaključil postaviti to skupino v ljudski vrt tam, kjer je bil prej minervin kip. — Občinski odbor je zaprosil župana, naj še s 2 člani odbora intervenira pri gubernatoratu, da bi se dala mestni planinari na razpolago potrebna množina pilinskega oglja, ker bo ljudstvu pri velikem pomankanju drv in kuriva težko mogoče pripravljati hrano; tudi tatvine se bodo radi tega množile.

Razpis natečaja. Po preteku šolskega leta 1918—19 bo na razpolago stipendij iz zaklada »Andrej Covacich« v znesku letnih 236 kron. Stipendija se podeli ubogemu katoliškemu dijaku, pripadniku trž. občine, sinu barkovljanski staršev, ki obiskuje kako mestno realko ali gimnazijo. Če ne bo prosilcev, ki so sinovi barkovlj. staršev, se stipendij podeli ubogemu kat. mladeniču, ki spada v tržaško občino in obiskuje trgovski oddelek nautične in trgovske akademije ali pa kako realko ali gimnazijo v mestu. Prošnje opremljene s krstnim listom, potrdilom o pripadnosti, potrdilom o imovinskem stanju, in z izpričevanji zadnjih 2 semestrov ter dokazilom, da prošilčeva družina stanuje v Barkovljah, se bodo oddajali do včerajš. 19. apr. 1919 v oddaljenem občinskem uradu. Občina.

Cenitev živine. Z ozirom na gubernatoratov razglas od 15. marca 1919 št. 22707 glede živinske cenitve, se opozarjajo vsi nepostavni posestniki goveje, ovčje, koze, svinjske in konjske živine, da zaprosijo pri dotičnem okrajnem glavarju potrebne priljavne liste, ki jih vrnejo izpolnjene in podpisane do 6. aprila 1919 istemu okr. glavarju. Nepostavni posestniki živine dobijo pri svojem okr. glav. navodila, kako naj izpolnijo te liste. Tisti, ki bi svoje živine ne priljavili, zapadejo globi do K 2000, razun tega imajo živina konfiscirana. — Občina Trst.

Popravek. V včerajšnji številki smo priobčili notico, ki je opozarjala, da je na nočojšnje plesno vajo v »Slov. Čitalnici« priti v črni obleki. — Odbor nam sporoča, da na ni poslal take notice. (Potemtakem si je hotel nekdo privoščiti prav neumno zafrkacijo na račun ali našega lista, ali kake osebe pri njem. — Bodi mu v čast!)

Mestna zastavljavnica. V sredo, 2. aprila, se bodo predpoldne prodajale razne že zapadle ne dragocenosti serije 143 št. 101601 do št. 102400 zastavljene meseca oktobra 1918.

Poročila varnostne oblasti za 30. marca 1919. Včeraj okoli 9 zjutraj so našli v morju, blizu vojaškega kopališča, truplo mlade, okrog 17letne, žene. Se gre najbrž za samomor. — Se preiskuje, da bi se truplo identificiralo.

— Danes ob 3 zjutraj so straže postale Moli aretirale nekoga Jurja Eluschnek, Angleža, izkladača, ker je očividno popolnoma pijan trikrat ustreliš v zrak iz samokresa na obrežju Glusoppina. — Ko se dozna za ime ladje, na kateri je Jurij vkrcan, se ga bo oddalo dotičnemu ladijskemu poveljniku.

— Včeraj so aretirali 33letno tržačanko Marjo Medoch, ker so našli pri njej razno obleko in perilo, ukradeno v škodo Angela Gianninija v ul. Belvedere št. 19. Zapleniti so ji blago.

— Danes ob 1 ponoči so straže preiskale nekoga Alojzija Vanellija in so mu našle pod srajco 2 kosa svile, vredna 900 lir. Ker ni znal povedati, odkod ima to blago, so mu blago odvzeli, ntega pa — zaprli.

Darovi.

— Ob prihodnji pogrebu povsod dobro znanega in priljubljenega Slovence g. Ant. Zobca nabral se je v Beči za moško podružnico CMD znesek K64.—. Denar hrani urava.

Knj. ževnost in umetnost.

Slovensko gledališče.

Naj dodamo danes dodatno k svojim člankom o lise-novih »Strahovih« še nekaj utisov, ki smo jih odnesli s seboj po prvi in drugi uprizoritvi te krepke drame. Prihiti pa moramo takoj v začetku, da je doseglo to delo, kakor povsod drugod, popolu uspeh tudi pri nas. Res je, da je življenje, ki ga je pisatelj ulet vanj, mračno in ni tako strašno, da zasebe poslušalca v nizeg, ko se razvija pred njim scena za sceno, ena temnejša od druge, dokler se končno ne razlije vsa reč v najstrašnejši prizor, ki ga je mogla ustvariti vizija v smoto in premišljevanje zatopljenega pisatelja! A vse je podano v tako dovršeni formi, stopnjevano, s tako finim dramatičnim čutom in odeto v čar najlepše poezije, in moramo končno vendar prirediti, da je delo mojstrsko, ki ga je spisal globok mislec in velik pesnik.

Uprizoritev na našem odru je bila torej dobra in k temu je pripomogel poleg glavnih faktorjev-igralcev, tudi primerni, čisti okoli, ki so na tverili skrbno pripravljeno oder, nove kulise in še razno malenkosti. I tako bi tudi neč. saj sta nas včasih ravno oder in nje-

gova borna oprema spravljala v naravnost čudna razpoloženja...

O igranju na splošnem bi dejali, da je bilo dobro in premišljeno; samo včasih se nam je delo, kakor da bi ne bili vsi igralci popolnoma doma še v svojih ulogah. Tuptam se je reč še nekoliko zatika, beseda nikakor ni mogla z ust, kar se je posebno opazilo pri dolgem dialogu Mandersa in Heleno Alving v prvem aktu, ali pa tudi med istima dvema v začetku drugega. Potem je seveda morala biti snikerka nekoliko preglasna, kar je zopet precej motilo.

Osvalda Alvinga je igral g. Skrbšek in ga podal, kakor smo že zadnjik omenili, dovršeno in čisto samosvoje. V prvem aktu je postavil v oder čisto pravilno na zunaj zdrav tip, ki je razdvojen vsled svojih notranjih bolevi, a kaže to takorekter le mimogrede, takrat ko ga premagata hipna jezala pa nepričakovana slabost. V drugem aktu je pa vse lepo stopnjeval, spretno podčrtal Alvingovo hrepenenje po življenju, upodobil z mimiko in besedo stran, bolest, ljubezen in vse efekte, ki se kažejo v živi liči svežega realizma, v katerega je odel pisatelj tega svojega junaka. Tretji akt pa je bil posvečen poleg drugega tudi patološko-fiziološkemu procesu, ki se izvrši na Alvingu samem. Težko izgovarjajoč posamezne besede, brskajoč nestirno po oslabilih možganih, je propadal Alving vidno pred očmi gledalca, dokler ga ni zadelo najhuše...

Glavno osebo v drami, Heleno Alving, je igrala g. S. Paulinova. Ta uloga je težka in zahteva igralca nič šibkejšega nego prava, če naj pride popolnoma do svoje veljave in naj razgrne pred nami vsa velika tragika, ki jo je ulet lisen vanjo. G. Paulinova jo je podala mestoma dobro, n. pr. v prvem svojem nastopu do mesta: Ne. Samo pripovedovati hočem! — Pripovedovanje sam pa ni prišlo do prave veljave. Sila dramatično je življenje, ki ga razgrinja pisatelj ti pred nami; pa vendar ni bilo podano z dramatično močjo, ki zgrabi in prepriča, ampak teklo je mimo nas nekam bledo in vsakdanje. In vsled te napake je trpela vsa figura; poglobitve ji je manjkalo in to prinese le čas in študij.

Tudi pastor Manders je lepa in hvaležna uloga. G. Martinčević jo je igral s temperamentom, z dobro mimiko igró, a vendar nas ni zadovoljil popolnoma, ker smo vajeni pri njem dobrega in solidnega dela. Ne vemo, zakaj bi moral pastor Manders letati v razburjenju po sobi, se grabiti za glavo in enako, ko je vendar mož, ki je zmagal celo samega sebe. Nekoliko več umirjenja mu je torej treba, da pridobi njegova osebnost na veličini in notranji vrednosti. Mizar Engstrand, zviti lilek in grdoča stolec na dveh »reelnih« nogah, je bil prav dober in je najboljša uloga g. Kralla v tej sezoni. Ravnotako dobra in učinkovita je bila Regina, ki jo je igrala s posebno inteligenco gđ. Kavčičeva. —c.

MALI OGLASI

Učitelj ali učiteljica za mandolno liče gospodinja začetnica. Nastav. pove ins. odd. B 89

Trgovski pomočnik z večletno prakso v manufaktur. trgovini, vešč. s'ovensčine, italijanščine in nemščine, žel. služba. Nastav. pove ins. odd. Edinost. B 80

Običajna plesna vaja v biseri sokolovi dvorani (Nar. dom) se vrši danes, v sredo. Začetek ob 8 zvečer. Vodi: telj. 3532

Učitelj ali poučevalca za predmete trgovske šole se čita in popravlja. Medni salon, ul. iče. Nastav. pove ins. odd. Edinost. Barriera 15. III. n. 3517

Prijete kletke vsake vrste, tudi rabljene, kupim po najvišjih cenah. Ulica Nuova št. 39, pril. 3531

Kupujem šivalne stroje, tudi pokvarjene. Sv. Mar. Magd. zgoraj, Bivio 1. — Pangerc.

Rudi selitve prodam še popolnoma novo elegantno pisalno mizo. Ul. Ermacora 24, vr. 3, Rojan. 3518

Uraj sprejema popravila ur vseh vrst; delo točno, cene zmern. Veljavlj. ul. Tigor 5. III. 3457

Zenski klobuki, eleganti, so prispeli. — Cone nlike. Sprejema se tudi nametne trgovske šole se čita in popravlja. Medni salon, ul. iče. Nastav. pove ins. odd. Edinost. Barriera 15. III. n. 3517

Rimione Adriatica di Sicurtà v Trstu

(lastna palača)

ustanovljena leta 1838.

Zavarovanja proti škodi, povzročeni po ognju, streli in eksplozijah. Zavarovanja steklenih plošč proti razbitju. Zavarovanja proti tatvini z vlogom. Zavarovanja pošiljatev na morju in po suhem. Življenjska zavarovanja v najrazličnejših kombinacijah. Delniška glavica in rezerve dne 31. decembra 1915 K 199.625.992/40. Stanje zavarovalne glavice na življenje (31. 12. 1915) kron 516.405.849.—. Odkar obstoja družba, je bilo v vseh branšah izplačano na škodah K 872.453.443/85. Zastopstva v vseh deželnih glavnih mestih in važnejših krajih. ::

Velika zaloga vina

likerjev in špirita najbolj-
boljših tovarn.

Prodaja na drobno in na
debelo. — Cene zmerne.

Trst, Mass. d'Azeglio 1.

ZAHVALA.

Za vse premnoge izraze globokega sočutja ob pri-
jki nenadne izgube našega nepozabnega očeta, tasta,
svaka itd. gospoda

Antona Zobec

posesinika

se zahlanjemo vsem ki so nakaterikoli način počastili
ali spremili pokojnika k zadnjemu počitku. Bog plačaj
vsem!

BEKA PRI KLANOU, 1. aprila 1919.

Žalujejo družine

Zobec-Petrnja-Andrejašič-Sancin.

PFAFF

Stroj za šivanje in vezanje
pravi nemški uz rei.

Seldel & Neumann in

Singer' Gast & Gasser.

Bogata zaloga vseh potreb

ščin. Mehanična delavnica za

vsako popraviljanje.

Tvrda ustanovljena l. 1878

FRANCESCO BEDNAR

Trst, ulica Campanile 19.

Alcool

se dobi pri

JAKOB PERHAUC

Trst, ul. Acque 6.

Ivan Milonig

priporoča svojo trgovino

jestvin v ul. XXX. okto-

bra 10 (Caserma).

Hermangild Trocchi

Trst, ul. Barr era vecchia 8

ima veliko zalogo

— metvaških predmetov. —

Venci iz porcelane in bise-

rov, vezani z medeno žico,

iz umetnih cvetlic s trakovi

in napisi. Slike na porcela-

nastih ploščah za grobne

spomen ke itd. itd.

Najnižje konkurenčne cene

1233

Fotograf Ant. Jerkič

Trst, ul. delle Poste št. 10.

Gorica, Corso št. 36, na

dvorišču.

1233

Fotografični atelje

DAGUERRE

Trst, Corso št. 39, Trst

Razglednice v platini, Spo-

cija iteta: Slike v barvah,

fotoschizzi, Gabinet, vizit,

povečanja, reprodukcije vsa-

kevrste. Elektr. razsvetljata.

Zobotehniški atelje

Arturo Coen

in

Vittorio Tramarini

(Odontetniki)

(I. bivši pomočniki na zobozdravniški
kliniki profesora dr. Italo Tempestini
iz Palermo)

napravljajo umetne zobe in umetno ozobje
z podlago ali brez podlage po najnovej-
šem ameriskem sestavu.

Zlati mostovi (sestav Bridgeworks), zobje
na vijak, zlate kr ne, srebne, porcelana-
ste in cementne plombe.

Ordinirata od 9 do 1 in 3 do 5 pop

Via S. Giovanni 14, I. n. desno.

NB. Ker je naš zobotehniški atelje
preskrbljen z velikansko množino angle-
sko - ameriskanskega materijala, nam je
mogoče izvrševati najfinejša dela po naj-
nižjih cenah.

Občkorisna stavbna in stanovanjska zadruga „Naš dom“ v Trstu

reestrovana zadruga z omejenim jamstvom.

Podpisano načelst-o vabi gg. zadržnike na

III. redni občni zbor

ki se bo vršil

v nedeljo, 6. aprila 1919, ob 10 dopoldne v prostori

„Glasbene Matice“ (Nar. dom vhod v ul. G. Galati 20)

s sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo načelnstva o poslovnih dobi 1914—1918 in predložitve letnih računov za to dobo.
2. Poročilo nadzornstva.
3. Predlogi načelnstva in nadzornstva o uporabi čisti-
stega dobička.
4. Volitev novega načelnstva.
5. Volitev novega nadzornstva.

NAČELNŠTVO.

Tiskana poročila načelnstva in letni računi za
dobo 1914—1918 so na razpolago g. zadržnikov v uradu
zadruga (ul. Carintia 39).

Nočni PORTIER

praktičen v Hotelski službi, več jezikov, 25-35 let star, s dobrimi spretnostmi, dobi takoj službo. Predstaviti se osebno od 10-11 v ul. Geppa 23.

Prodaja se po najnižjih cenah:
Vino belo in črno, žganje, rum, konjak, špirit in janež.

APOLLONIO, Trst, ulica Amalia št. 10.

Zobozdravnik Dr. Mraček

Trst — Corso 24 — I. n. — Trst.

Ordinira od 9—12 dop. in od 3—6 pop.
Brezplačno izdiranje zob, plombiranje in umetni zobje.

Zaloga ur in zlatanine

na veliko izbero se dobi pri A. POVH, v Trstu,
Barriera vecchia št. 3.

Zobozdravnik DR O. MORPURGO

v Trstu, ul. Gioachino Rossini 12 vogal ul. delle Poste
Izdiranje zobov brez bolečin. Plombiranje
Umetni zobje. Umetni zobje.

BOHINEC & COMP.

Trst, ul. Ponte rosso 8, vogal ul. Nuova 13

opozarja svoje cenjene odjemalce
na bogato zalogo pristnega

**angleškega volnenega
blaga za moške obleke.**

Cene jako ugodne.

8 tisoč steklenic

vina Chianti iz Prato di Toscana glasovite trdke
Badioni, t. j. najboljšega italijanskega vina, prodaja
v 2literskih steklenicah, po konkurenčnih cenah
trdka J. PARČINA v Trstu, ul. Torre bianca
št. 20, telefon 29-53.

Tropinovec, konjak, rum, pelinkovec,
Vermouth Cinziano, marsala,
Florio, hruškovec in razni likerji
se dobijo po **znižanih cenah** pri
trdki

Jakob Perhaus, Trst, ul. delle Acque 6.

KIS

vinski se prodaja po K 3.60 na
drobno, na debelo ceneje. —

Vino italijansko, opolo, črno,
belo brisko poceni.

Posebna vrsta po kron 4.80.

Zaloga vina Via Petronio 2, GULIČ

Telefon št. 19—32.

Priporočljive trdke.

ROKAVICE IN MODNE POTREBŠČINE.

It. Venier & Comp. Corso 14. Modne potrebščine in izdelovanje rokavic. Čiščenje in popravilo rokavic. — Cene zmerne. Postrežba točna.

TRGOVINA JESTVIN.

Ivan Bidovec, Trst, ul. Campanile 13 (Trg Ponterosso). Ima v zalogi: čaj, paradižno kumovo, žemle, kislo kumovo, kocke za juho, konjak, vermuth, marsala, malinovec in več vrst mineralnih vod ter blago aprovizacijske komisije. 414

MEHANIČNA DELAVNICA.

Odlikovana livarna Osvaldella, Via Media 26. Izdelovanje in poprava strojev in motorjev. Proračuni.

KNJIGOVESNICA.

Pietro Pippan, Trst, ulica Valdirivo 19. Artistična vezava. Zepni koledarji lastnega izdelka. Vpisniki (registri) posebnega sistema. 201

MAJOLIČNE PEČI IN ŠTEDILNIKI.

M. Zeppar, ul. S. Giovanni 6 in 12. Najboljša izdelovalna in najpopolnejša vrsta. Cene zmerne. 202

HOTEL CONTINENTAL

Trst, ul. San Nicolò št. 25 blizu Cora. Prenosišče za vojaške. Dvignalo. Cene zmerne. Postrežba točna. (190

PAPIR.

Velika zaloga papirja za ovitke, papirnatih vrečic lastne tovarne. Valčki raznih barv in velikosti. Cene zmerne. Gastone Dollinar, Trst, Via dei Gelsti 16. 256

DAMSKA KROJAČNICA.

A. Rieger, Trst, ulica Commerciale 3. Izdeluje vsakovrstne obleke po angleškem in francoskem kroju, plesne obleke, obleke za poroke, bluze za gledališče itd. Cene zmerne. Postrežba točna. 337

Umetni zobje z in brez čeljusti, zlato — krone in obročki —

VILJEM TUSCHER, konc. zobotehnik

Trst, ul. 30. oktobra (ex Caserma) št. 13, II.

— Ordinira od 9 predpoldne do 6 zvečer. —

Trgovsko-obrtna zadruga v Trstu

reg. zadr. z neom. jamstvom

ul. S. Frančiška Asiškega št. 20 II. nad.

sprejema hranilne vloge

od 1 K dalje ter jih obrestuje po

3%

Trgovcem otvarja tekoče čekovne račune. — Posoja hranilne pušice na dom. — Rentni davek plačuje iz svojega.

Daje posojila po najugodnejših pogojih na vknjižbe, na osebno poroštvo, na zastave vrednostnih listin.

Uradne ure vsaki dan izvzemši nedelj in praznikov od 8 do 1.

Dobroznana domača slovenska trdka

A. Ferfolja

v Trstu, ulica Torre bianca št. 22

prodaja vsakovrstna

domača in zunanja vina

najboljše kakovosti po konkurenčnih cenah.

Vem starim in novim odjemalcem se najtopleje priporoča.

Novo pogrebno podjetje — Trst

Corso 47 (pri Trgu Piazza della Legna) Tel. 1402

Preskrbuje vsakovrstne pogrebe, prevoz mrličev na vse kraje države. Zaloga in razprodaja mrtvaških predmetov, krst iz kovine in vsakovrstnega lesa v raznih oblikah, vencev, sveč itd. po umernih cenah. Skladišča v lastnih prostorih via della Tesa 31. — Brzjavi Novo pogrebno podjetje — Trst.

JADRANSKA BANKA

— TRST —

Via Cassa di Risparmio 5 - Via S. Nicolò 1.

Podružnice: Dunaj, Dubrovnik, Kotor, Ljubljana, Metković, Opatija, Split, Šibenik, Zadar.
Ekspozitura: Kranj.

Obavlja vse v bančno stroko spadajoče posle.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun

in v lirah in kronah po najkulantnejših pogojih.

— Uradne ure blagajne od 9 do 13. —

Ljubljanska kreditna banka

Podružnica v Trstu.

— Centrala v Ljubljani. —

Podružnice: Celje, Celovec, Gorica, Sarajevo, Split.

Delniška glavica: K 15.000.000. —
Rezervni zaklad: K 3.600.000. —

Obavlja vse v bančno stroko spadajoče posle. — Sprejema vloge: na knjižice, ter jih obrestuje po 3%, na tekoče račune v kronah in lirah, po najkulantnejših pogojih. — Izvršuje **borzne naloge**.

Tel št. 5 18. — Blagajna je odprta od 9-13.

Vsaki dan novi dohodi

Vsaki dan novi dohodi

Dobroznana trgovina manifakturnega blaga

G. N. RAVALICO

v Trstu, ul. Vincenzo Bellini št. 13 (poleg cerkve Sv. Antona novega)

ima veliko izbero sledečega blaga:

Zefiri za sraice, sukno za gospe, izgotovljeno žensko perilo, moške in ženske nogavice itd. vse po konkurenčnih cenah.

Vsaki dan novi dohodi

Vsaki dan novi dohodi